

(ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರಾಧಪ್ಪ)

ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಬಂಧ ನಾವು ಸಚ್ಚಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಮಿಟಿ ಆಫ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಟ್ ನೇಮಿನಲು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ; ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಈ ಸಭೆ 29ನೆಯ ತಾರೀಖು ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸಗಳಾದರೂ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನ ಪೋಸಿಜನ್‌ಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

Mr. SPEAKER. That will be known tomorrow or day after tomorrow.

Sri U. M. MADAPPA.—The rule clearly says that the business of this House must be arranged by the Speaker in consultation with the Leader of the House. Am I to take it that the Leader of the House not agree does to your view? What is the difficulty?

Mr. SPEAKER.—We agree with each other. There is no doubt about it. Yesterday this question was raised. How long we should sit, how many Bills will come up before the House, how they will be arranged—information on all these matters will be known to the House today or tomorrow. They will be referred to the Business Advisory Committee and everything will be regulated.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ (ಪಾಳ್ಯಂ).—ಯಾವ ದಿವಸ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಈ ವಾರದಲ್ಲೇನೇನು ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಭಾನಾಯಕರು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ; ಆದರಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ ನಾಳೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ದಿವಸ

ಹೇಳಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದಾಗ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಾಜರಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದುವೇಳೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯಾದರೂ ಬಿಡವಾರ ಅಥವಾ ಗುರುವಾರದ ದಿನ ಮುಂದಿನವಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೂರೂ ಇಂಥ ಸತ್ಯಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಗೋರ್ವಾರಾ ವರದಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲದ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿತ್ತೀಯ ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಮನೂವೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನಾಳೆನಾಳದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗೂ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನಿಶ್ಚಿತ ವಾತಾವರಣ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ನಮಗೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವುದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎರಡು, ಮೂರು ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? ಈ ಸಭೆಯು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಮುಖತೆಯಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದೇ? ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಕಾರವಾದರೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ನೀವಾದರೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

SPECIAL RESOLUTION.

Sharavathi Valley Hydro-Electric Project—Inclusion in the core of the Plan.

(Continued)

*Sri K. HANUMANTHAIYA (Ramanagaram).—Sir, I have listened with great earnestness and attention to the

several speeches that were made during the course of the last two days. I am particularly glad to see that there is so much unanimity, not merely unanimity but determination of the whole House to pass this resolution. It is determination and unanimity that will strengthen the hands of the Government to put forward their case before the Planning Commission and the Government of India.

So far as the speeches are concerned, I think this was one of the best debates that were ever held in this new Assembly. The speeches made by the members of the Opposition were full of facts and figures and they were of a very high order. I particularly mention the speech of my friend Sri Mallaradhy which contained not only facts and figures but sweet reasonableness. The speeches made by the former Chief Minister and ex-Ministers were weighty, compelling and convincing. Several members who are very patriotic made unfair speeches also. Some of them went to the extent of bringing the question of North and South and satyagraha into discussion. I appreciate their intention but the procedure that they have suggested is not acceptable to me and I hope it is not acceptable to them also when they think of these problems in their cooler moments. I am a firm believer in Indian unity. It is not merely unwise but unprofitable to think of dividing this country. Take the example of Pakistan. It insisted upon division. What is the great prosperity and progress that are taking place in Pakistan? On the other hand India is making a determined, progressive, and planned advancement in all spheres of human activity. It is unity that is our strength. It is unity that is the basis of our progress. This feeling emanates not merely from the point of view of patriotic feelings but from the point of view of our individual liberty and national progress. Therefore I would appeal to those who sometimes think on those lines to give it up altogether and instead of that think of their rights territorial, communal or personal on the plane of discussion so as to find our place in the Indian set-up. So far as satyagraha is

concerned, any constitution minded person, a person who has faith in democracy will at once see that there is no place for satyagraha in a democratic set-up. Mahatma Gandhi invented this course of personal conduct in a set-up which was not amenable to popular persuasion, where we could not have changed the Government by votes. When we have a Constitution which allows free expression of opinion, free canvassing of votes and facility to change Governments, it is unthinkable that we should resort to methods which applied to the days when these fundamental rights did not exist. You do not hear of anything of the kind in a country like England which everybody agrees is the Mother of Parliaments or the Mother of democracy. If one party resorts to satyagraha when the other party comes to power, and when that party comes to power the other party offers satyagraha—in this way democracy will come to a standstill. It may be that Congress is in power today and some other parties resort to satyagraha, some other party may eventually come to power and the Congress may resort to satyagraha. If congress resorts to satyagraha, as they know, it will be very effective so as to make the working of the Government of the day impossible. Therefore we should not take a weapon that ultimately cuts our own throat. I therefore appeal to those who have suggested the method of satyagraha for achieving our aims to see that it is wrong, that it is unprofitable and that it is not to be thought of in the democratic set-up.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—What about your friends in Kerala? Do you advise them also to think of stopping satyagraha?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, unequivocally. There is no question of Congressmen resorting to satyagraha against an established Government.

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—Agitation?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Agitation is always there. What I was specifically pointing out was that we cannot resort to violation of laws and orders of Government. I gave figures

(SRI K. HANUMANTHAIA)

for Madras and Andhra. It was not merely to point out how Mysore which was in the vanguard has been reduced to the last place. I have not been able to quote figures for all States in India. It may be some States like Bihar or Punjab may find a Plan go even at the top of Madras. Whatever that may be, I am glad that the Government of Madras and the representatives of Madras have been able to secure so much advantage at the hands of the Planning Commission.

I congratulate them because they have done their work satisfactorily. If I say that so far as we are concerned, if we have not been able to achieve the same measure, the same level of development, it is not because that this Ministry, the previous Ministry or any other Ministry was lacking in enthusiasm or interest. They did their very best. Just as no member in this House would be against Sharavathi Valley being included in the core of the Plan, no Ministry or no Minister would be against the implementation of this plan with all possible speed. Therefore, nobody's intention is under suspicion. Nobody's efforts are under criticism. The real point is these earnest efforts of successive ministries have not had what is called the proper response from higher quarters at Delhi. These are not matters that have to be hushed up. A stage has come when we have to openly say what is the true state of affairs. This resolution states the true state of affairs.

The next point I want to urge upon the Government is this. The Sharavathi Valley Project has been divided into one or two stages. The implementation of this project by stages is not advisable. The power famine, as my friend Sri Mallaradhya graphically and picturesquely put it, necessitates the implementation of the scheme with all possible speed without regard to any stage in the matter. In 1953, the Bhadra reservoir which is under construction today was in a similar state. According to the provisions then made, the amount provided each year was so small that if we had pro-

ceeded on that basis, it would have taken sixty years for Bhadra to be completed. When Pandit Nehru came tour to Mysore State in the days of our distress due to failure of monsoons in the State, the then Ministry was able to persuade him that this project should be taken up expeditiously and completed. Thereafter the Planning Commission sanctioned sufficient amounts of money in the Plan so that this project could be expedited with all possible speed. As soon as we received that communication, the then Ministry constituted a separate division. Five Executive Engineers were placed in-charge of different types of work and the work was taken on hand with great earnestness and completed. The same formula applies to this project. The Planning Commission must be requested to give up this formal idea of stages. Whatever the speed that is humanly possible must be made applicable to the project so that the power famine may be put a stop to as soon as possible. That is the position.

Sir, I hope the Government is equally anxious as the Hon'ble Members of this House to expedite the execution of this project. This resolution furnishes all possible goodwill, strength and sanction to that extent to the Government. I therefore suggest that this resolution may be accepted by the concerned Minister. It will be a token of all the qualities I mentioned that this resolution represents. It will strengthen not merely their hands, but the case as such, impersonally, of this Sharavathi Valley Project.

I am grateful to all the members who have spoken very kindly of me and I value their goodwill. So far as the Opposition is concerned, several members made a mention of the policy I pursued when I was in office. Apart from constitutional proprieties, I have a motto for personal conduct and that I picked up during the course of my readings of some famous author. That phrase is—you will always get a thing done provided you do not care who takes the credit for it. It is in that spirit that I have always invited, appreciated and thanked the members

of the Opposition for their co-operation in big matters like the Sharavathi Project, the Kolar Gold Fields and the like. If there was not that amount of goodwill and unanimity behind the move to nationalise Kolar Gold Fields, I know the inner workings, it may not have been possible so soon to nationalise the Gold Mines. The credit for it goes to every member of the Legislative Assembly then constituted, whether he belonged to one party or the other. I am particularly proud that the Opposition Parties in the State are more constitutionally minded than many other Opposition parties about whose activities we read in the papers. When the Opposition Parties themselves are more patriotic than partisans, it is our bounden duty to welcome their co-operation at all levels and create an atmosphere of harmony and goodwill in the House. In fact, I go a step further and this is not the first time I have made such a suggestion. I have stated—whatever I am now stating is in the penultimate para of the last budget speech I made as Chief Minister—that I wanted all parties who believed in Socialism to combine and make a united front not against anybody in particular but against poverty and want. With these words, Sir, I commend this resolution to the unanimous acceptance of this House.

Sri B. K. PUTTARAMIYA (Channapattana).—I want a little clarification, Sir. What type of Socialism does the Hon'ble Member mean?

Sri M. C. NARASIMHAN.—I would like to know from the mover of the resolution two things. One is about the amendment I have...

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I thought it unnecessary for me to deal with the amendments because Sri Narasimhan yesterday said that he was not very particular about pressing it.

So far as the amendment is concerned, Sir, I think it is superfluous. He no doubt wisely wants to bring the Government of India concerns into the picture in this resolution. But this resolution which is before the House is comprehensive enough. When we say

that the industrial and agricultural progress of the country is involved, these Government of India industries also come under that category. It is not as if that these Government of India factories are intended for some other State or some other entity. They are intended for the industrial and economic progress of the State also. Therefore, Sir, I consider it is unnecessary.

So far as my Hon'ble friend Sri V.P. Deenadayalu Naidu's amendment is concerned.....

Mr. SPEAKER.—He has not moved his amendment.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—There was one clarification that was given. I just mentioned in the speech one word about the Ahmedabad Project. With regard to that scheme, there were four schemes which come under the same category which is beyond the core. If a similar policy is extended to the Government of Mysore also, irrespective of all the difficulties, it is possible to succeed.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So far as that point is concerned, Sir, my Hon'ble friend the Minister for Electricity will be able to answer more effectively than me. Therefore, Sir, I would like my Hon'ble friend Sri Narasimhan to kindly not press his amendment because that is also our intention.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಮರಾಠಾ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“This Assembly resolves that the Government of India be moved to include the Sharavathi Valley Hydro-electric Project in the core of the Plan immediately and provide the necessary foreign exchange to avoid the impending setback of the progress of the State's economy with particular reference to agriculture and industry.”

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆ ಯದು ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಅದನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಕೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಕೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಮೇಲೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿದ್ಯೆಶೀವಿನವರು ಮುನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ, ಮತ್ತು ಅದರ ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದೆ. ಇದರಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಾಹದ ಅಂಶ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನರಂಜಕವಾದ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದು ಇವೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ತಳಹದಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆ ಗಮನ ವರಿಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು 1902ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

Per Capita Consumption of Electricity in Mysore State.

Old Mysore (prior to integration).	64.09 units
Integrated areas (prior to integration).	4.3 ,,
New Mysore State (After integration)	37.76 ,,
In India (After integration).	17.28 ,,

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjana-gud).—Is the Hon'ble Minister aware that according to the report of the Planning Commission itself the *per capita* consumption is 25 units at the end of the Plan?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That is a different matter. When I come to the Planning Commission Report, I will deal with it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The Hon'ble Minister was pleased to say that the *per capita* consumption in India is 17.28. What I am asking is whether it is not 25 at the end of the first Five-Year Plan?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am making a statement of fact. It is open to the Hon'ble Member to question it on another occasion. Not now.

In Japan the *per capita* consumption is 416 units

In the United Kingdom. 1079 ,,

In the United States of America. 2032 ,,

In Switzerland ... 2155 ,,

In Norway ... 4692 ,,

ಇದು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿನಿಮಯ ಅದು ತೀರಕಡಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Russia Sir?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not have figures for Russia.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for tea and meet at 3-30.

The House adjourned for Tea at Three of the Clock and reassembled at Thirty-four Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾವು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ 1,88,200 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್. ಇದು installed capacity, ಎಂದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ. Firm capacity 1,44,900 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್. ಈಗ ನಾವು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ, peak load consumption 1,67,300 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್‌ಗಳಷ್ಟು ಎಂದರೆ, firm capacity ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

HYDRO-ELECTRIC PROJECT IN THE CORE OF THE PLAN

ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದಮೇಲೆ, ಈಗ ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲದೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, 1947-48 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ದೈಗದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಿಲೋವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯೂ ಆಗಾಗಲೇ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮಗಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಮಾವಧಿ ಶಕ್ತಿ 1,88,200 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಎಂದರೆ Firm Capacity 1,44,900 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳು. Peak load 1,67,300 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳು. ಪೀಕ್ ಲೋಡ್, ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣದವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲೆಂದ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ 200 ಕಾಸರ್‌ಸ್ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ನ stand by ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ 18,000 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಏರ್ಪಾಡು. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 1950-51 ರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮೇಕೆದಾಟು, ಶಿಂಷಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವಾಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ (ಪಾಳಯಂ).—ಅದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿಂಷಾಯೋಜನೆಗೆ 350 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಎಂದರೆ Installed Capacity 50,000 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳು, Firm Capacity 45,000 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳು. ಇದಕ್ಕೆ 345 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

ಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವಾಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ 1952-53ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರಾಯಿತು, 1953-54 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಕಣಕರೆನ್ನು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಅವರ ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಆಗ ಈ ವಿಷಯ ಒಂದು ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು 1954 ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. 12ನೆಯ ಮಾರ್ಚ್ 1954ನೆಯ ತಾರೀಖು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. 19ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್ 1954ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದರು. ಅಮೇಲೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು 25ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್ 1954ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರು, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಬರೆದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಟೀಂ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅಮೇಲೆ 30ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್ 1954 ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದರು. ಇದರಮೇಲೆ ಚೆಕ್‌ನೋಷಿಯನ್ಸ್, ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಡೆಲ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿನವರು ಆಗ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸೇರಿದ್ದು ನಿಜ. ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 1952-53ರಲ್ಲಿ 100 ಲಕ್ಷ, 1953-54ರಲ್ಲಿ 100 ಲಕ್ಷ 1954-55ರಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಯಾದಮೇಲೆ ಪಿಂಷಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಶರಾವತ್ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಾನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಪಿಂಷಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಉಪಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪಿಂಷಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಮಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶಿವನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಪವರ್ ನಮಗಿದೆ. ಪಿಂಷಾದಲ್ಲಿ 17,200 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ಡ್ ಕಪ್ಯಾಸಿಟಿ, 15 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಪವರ್

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಕೆಪ್ಪಾಸಿಟಿ. ಶಿವನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಯೂನಿಟ್ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅಲ್ಲ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಪಿಂಪಾ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೂನಿಟ್ ಹಾಕಿ ನಾವು 45 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯಗುರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. 45 ಸಾವಿರ ಈಗ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ $45 + 15 = 60$ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗುವುದು. ಈಗ 37,800 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಶಿವನಮುದ್ರದಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗುವ ಫರ್ಮ್ ಪವರ್ ಪಿಂಪಾ ಹೊಸಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ 45 ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದುದು 7,200 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಮಾತ್ರ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What is the additional cost involved ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—345 lakhs. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರುವುದು. ಈ ಗಿರಿವ ಶಿವನಮುದ್ರದ ಯೂನಿಟ್ 22 ಸಾವಿರ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಇವೆರಡರಿಂದ 900 ಕ್ಯಾಪೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಈಗ ಶಿವನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ 600 ಕ್ಯಾಪೆಕ್ಸ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಪಿಂಪಾಕ್ಕೆ ನೂರು ಕ್ಯಾಪೆಕ್ಸ್ ಕಳಿಸಿ ಇವೆರಡರಿಂದ 38 ಸಾವಿರ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಈಗ ಶಿವನಮುದ್ರ ನೀರು ಪಿಂಪಾ ನೀರು 900 ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶಿವನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಪಿಂಪಾ ಸ್ಟೇಷನ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆ. ತರುವಾಯ ಅದರಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರಮೇಲೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೊಡನೆ ಏನು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಈ ನಾನಾಕಾರಣದಿಂದ ಪಿಂಪಾ ಎಂಬುದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಿ ಒಂದು, ರಾಂಗ್ ರೇಂಜ್ ಇರುವ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ವೇಳೆಗೆ ಪ್ಲಾನ್, ಅಂದಾಜು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾದೀ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಿಷ್ಟು ಪಿಂಪಾಕಡೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಪಿಂಪಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವ ತಲೆಹಾಕಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಬಂದು ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯಾ.—ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರಾಂಡ್ಸ್‌ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಲಸ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—1904-55ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಛೋರಣಿ ಕಾಣಿಸಿತು, ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಿಳಿಸಿದಮೇಲೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯಾ.—ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರಕಿದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವದಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಹಿಂದಿನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನುಮಾಯ 39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಫುನಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಸ್ಟೇಜಿಂಗ್‌ವರೆಗೆ 55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ 7,10,000 K.W. ವರೆಗೆ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು 9,30,000 K.W. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರು ಆಗಿ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಮ್ಮದು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೂ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದೆ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿತ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಂತಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಮತ್ತು ಲೋನ್ ಸೇರಿ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 28 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಗಾಗಿಯೇ ಆರು ಕೋಟಿ 95 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—If you are making a statement in the context of other States in India, what is it that the Government of India gave to the Mysore State ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—In the context of India, we all are all Indians. I request the member to feel that he is a citizen of India first and of Mysore next.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Charity begins at home.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—1956-57, 1957-58, 1958-59 ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ 36 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಹಾಯದ ಮೂಲಕ, ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಅದರಷ್ಟಕ್ಕಿ 18 ಕೋಟಿ 82 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪವರ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೋಸ್ಕರ

ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಹಾಯ ಸಾಲಭ್ಯಷಕೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇರುವಾಗ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಾಗ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಂಗೋಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ನೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—By way of personal explanation, Sir. When certain statements are made, I request the Hon'ble Minister to yield. Otherwise an erroneous impression will be left on the minds of the members of the House.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am not yielding. Had it not been for the tact and grit of this Government do you think you would have constructed the Kankanhalli bridge costing one hundred lakhs of rupees? Could you ever have thought of the West Coast road costing six crores? Therefore you must at least admit of the tact and grit of this Government.

(Several members of the Opposition rose)

Mr. SPEAKER.—Order, order. Please take your seats.

Sri K. PUTTASWAMY (Mysore).—Why is the Opposition so touchy?

Mr. SPEAKER.—Order, order. Let the Hon'ble Minister have his say.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I have not yielded, Sir.

Sri K. KENCHAPPA.—On a point of order, Mr. Speaker. There is a convention to the effect that challenging attitude should not be adopted on the floor of the House. Could you ever believe that because this Ministry is there that a sum of one hundred crores was sanctioned and that if there was any other Ministry such an amount would not have been obtained?

Mr. SPEAKER.—There is no point of order. I do not take what the Ministers say as a challenge. There was a vehement statement; you cannot help it.

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—Blowing trumpets is allowed.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—When the member spoke so vehemently attacking this Government I did not say one word. Here is a chance for me to tell you what we have done and how you are wrong.

Sri K. KENCHAPPA.—What is the use of saying that they are superhuman? They should not say it in the form of a challenge.

Mr. SPEAKER.—They are not superhuman. They have a right to say that they are as perfect as human beings can be.

4 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅಷ್ಟೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ, ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿರುವಾಗ ಇದು ಮಲತಾಯಿ ಮನೋಭಾವವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಂದೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

I want to make this clear. The Government of India have never said that they are not going to include this. Why do you bring in all sorts of things and create trouble?

(Interruption.)

Mr. SPEAKER.—I give a last warning to the Hon'ble Members. If they behave like this, I will have to adjourn the House. This sort of interruption will not enable the Minister to reply. Here and there in a jocular way, remarks may be made; I understand that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ 'lacking in tact and grit' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಬಹಳ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಾಪ ಆಯಿತು. ಅವರಿಗೆ tact and grit ನೋಡತಕ್ಕ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು. ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕುಂದಾಪುರದ ಹತ್ತಿರ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ರೋಡ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳವೆಗೆ, ಎಂದರೆ, ಅದು ಎಂಥಾದ್ದು? ಪಾವಂಚಿಗೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ನೇತ್ರಾವತಿಗೆ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಗಂಗೋಳಿಗೆ 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—We have got a right to ask.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು, ಹೇವರು ಬಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು, ನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !)

ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಕೊನೆಗೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರಿಯಾದ position ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತೀಯ ಮನೋಭಾವ ಎಲ್ಲವೂ ರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲವೋ ರೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಕಷ್ಟ. ಮೈಸೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ 1951ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮೊದಲನೆಯದು, ಮೈಸೂರು ಎರಡನೆಯದು, ಮದರಾಸು ಮೂರನೆಯದು, ಪಂಜಾಬು ನಾಲ್ಕನೆಯದು. 1956ರಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ, ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮೊದಲನೆಯದು, ಮೈಸೂರು ಎರಡನೆಯದು, ಮದರಾಸು ಮೂರನೆಯದು, ಪಂಜಾಬು ನಾಲ್ಕನೆಯದು. 1961ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪಂಜಾಬು ಮೊದಲನೆಯದು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಎರಡನೆಯದು, ಮದರಾಸು ಮೂರನೆಯದು, ಕೇರಳ ನಾಲ್ಕನೆಯದು, ಒರಿಸ್ಸಾ ಐದನೆಯದು, ಮೈಸೂರು ಆರನೆಯದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಬಾಕಿಯವರು ತಪ್ಪೆ. ಆರನೆಯದು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸದಾ ಕಾಲ ಅದೇ ರೀತಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಎಷ್ಟು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಹಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರು ವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ. I want to make it quite clear. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬೇಕಾಗುವುದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೋರ್‌ನಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನಇಷ್ಟೊಂದು ಭಯಭ್ರಾಂತ ರಾಗಿ ಆಕಾಶವೇ ಕಳಚಿಹೋದ ಏನೋ ಎನ್ನು ವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದುದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾ ನಂಗರ್ ಪೊರೈಸಿತು. ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಹೀರಾಕುಡ್ ಪೂರ್ವ ಆಗಿ, ಉತ್ಪನ್ನ

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಶರಾವತಿ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ 'ಸರ್' ಎಂದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರು ತ್ತದೆ. I want you to kindly rivet your attention to the progress made by different States. If any State in India has progressed it is a point in your favour. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇದೇ : ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಆಶಯ. ಇದರಲ್ಲಿ under developed countries ಇವೆ. undeveloped countries ಇವೆ. ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿರು ವುದು ಇದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ತಮಗಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯು ವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಜವಾ ಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು ನಿನ್ನೆ ಮದರಾಸು, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ ಇವು ಮೂರೂ ನಮಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಅಸಂತೋಷವಾಯಿತು. They have got a right. ಅದರ ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವು. ಆಗ ಅವರು ಅವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ದ್ದರೆ ತಪ್ಪೇನು? ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ. Be a nationalist first and then a Mysorean.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Why did they give special consideration for Bombay?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Bombay is part and parcel of India. If Bombay develops, India develops. If Mysore develops, India develops.

Sri S. D. KOTHAVALA (Chikodi).—Is it a fact that Mysore region is not properly served?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not correct to say that. Mysore has been well served, particularly in regard to Sharavathi; till today, the Government of India has not refused any one suggestion so far, on account of this, no progress has been withheld. I am putting it to you very clearly. You are all harping on the Sharavathi project being included in the core of the Plan. Even though foreign exchange had been made available, whether we could have made use of it is the point. I will explain that.

(Sri V. P. Deenadayalu Naidu rose to interrupt).

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is it fair, Mr. Speaker, that the Minister yields to this interruption?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member Sri Mallaradhyha will realise that it is my right to yield or not to yield. Where members intervene reasonably, I yield. Where members intervene unreasonably, I certainly do not yield. I hope the Hon'ble Member Sri Mallaradhyha will hereafter be more reasonable to me.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I think I will return that compliment easily. I am afraid when you do not yield even for ordinary clarification, who is reasonable or not, one can understand.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜನ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ, ಮುನಿರಾ ಬಾದ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ foreign exchange, ಹಣಸಹಾಯ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ಬೇಕು, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ನ್ಯಾಯ!

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is a question of fact. If the Hon'ble Member does not want to hear facts, I am afraid, I am helpless.

ಭದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುನಿರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಬಾರದು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಆರೀತಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉರಾಸವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ನಾವು ಈ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಇವರೊಡನೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬಹುದು ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರಿಗೂ

ದರೂ ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ನೀವು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು, 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು sanction ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಅವರು ಹಾಗೆ ಕೊಡಲು ನಿವ್ವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ principles ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ. ಅಗತ್ಯ ಕಾರ್ನಿಗಳಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದು ಅಗತ್ಯ, ಯಾವುದು ಅನಗತ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ, ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—May I interrupt the Hon'ble Member? what is wanted is the information that will allay the fears of this House. Whether this Sharavathi Valley Project has been included in the core of the plan? That is the point.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will come to that point. I will remove all the fears that the Hon'ble Members may have.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದವರು ಅವರ ಶಕ್ತಿ, ಪ್ರಭಾವವೆಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕಂಡು, ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಇತ್ತಕ್ಕಡೆ ಒಲೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ಬರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅನುಮಾನವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ, ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ವೇಗದಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೂ ಇತರರೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಒಂದು

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಬರ್ಚು ವೆಡ್ಜ್ ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೈ ಪವರ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವವರೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ತಜ್ಞರೂ ಆಗಿರುವವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರ್ಯಾಗತವಾಗಿ ವಾಗ, ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನಡೆಯುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ Administrative Organisation, Executive Organisation and Labour Organisation ಎಂದು ವಿರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ, ಅದ್ವಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೆಪರೇಟ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಮೂರು ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಶೇಖರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವೂ ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕಣಿವೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನುಮಾಡಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್, ಎಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲ್ಲು, ಜಲ್ಲೆ, ಸುಣ್ಣಕಲ್ಲು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾಟಿಂಗ್‌ಮಿರ್ಸ್ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಡ್ಯಾಮ್ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸ್ಥಳ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸುರ್ಕು ಹರಿದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. Power channel and tunnel alignment ಪೂರೈಸಿ, ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏನರ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ, ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. Main Dam foundation ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತಲಕಳರೆ ಡ್ಯಾಮಿನ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಪೇಸ್ವಾಕ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೂರೈಸಿ ಕೆಲಸ

ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕೂಡಲೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕದೆ ಹೋದರೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಲೈನ್ ಸರ್ವೆ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಶ್ರೀ ಕೊಥಾವರೆ ಅವರ ತಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರ ಆಶಯವನ್ನು ನಾನು ಬರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಬೇಕೆಂದು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಪಹಾಬಾದ್‌ಗೆ ಹೈಟೆಷನ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ದಂಡೇಲಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ investigation ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿವರೆಗೆ ಪುದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿಪನರ್ ಹೈಟೆಷನ್ ಲೈನ್ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೊಳಗೆ ಮುಗಿದುಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಒಂದು ಹೈಟೆಷನ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂಡಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು Receiving Station ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುನಿರಾಬಾದ್ ನಿಂದ ಪಹಾಬಾದ್‌ಗೆ ಹೈಟೆಷನ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 2,88,02,000 ರೂಪಾಯಿ ಆಕೋಶವರ ಸಂಶೋಧನೆಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ, ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಸಂಶೋಧನೆಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ನನಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಯಿದೆ. I would like the Hon'ble Members to go to Sharavati and see for themselves the progress that is going on there; then they will understand that there is no need to go to Delhi.

ಇದುವರೆಗೆ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದುದು ಸಿವಿಲ್ ಭಾಗ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೇಸ್ವಾಕ್, ಟರ್ಟಿಂಗ್, ಜನರೇಟರ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಹೇಲಿಯ ವಿಸಿ ಮಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಚೆಂಡರ್ ಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೈಟೆಷನ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ಉಕ್ಕುಬೇಕು, ತಂತಿ, ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಕಂಡಕ್ಟರು ಗಳು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರುಗಳ, ಇನ್‌ಸುಲೇಟರು ಗಳು ಬೇಕು. 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಕಂಡಕ್ಟರ್ with steel reinforcement ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

4-30 P.M.

ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ವಿನಿಮಯಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಂಗೇರಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 72 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಬಾಳುವ ಸ್ಪೀರ್ ಬಹುಶಃ ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್ಸುಲೇಟರ್ ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗತವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬಿದಾಯ, ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೆ! ಆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬದಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೆ! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ 190° ಮಳೆ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ 12 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಷ್ಟ. ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲು ಹೊನ್ನಾಳಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು, ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ದೂರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಹೆಲ್ಮೆ ಮೆಷಿನ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮರಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ತರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಬುಬಕುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ನುಣ್ಣಿಗೆ ಮಾಡಲು ಯಂತ್ರ ತರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಡ್ಯಾಂ ಸ್ಟ್ರೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ loose soil ಅಂದರೆ ಪುಸಕಮಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲದೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿರಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ.

ನಮಗೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನಮಗೆ ನುಮಾರು 640 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಹಣ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1959-60ಕ್ಕೆ 116 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಹಣ, 1960-61ಕ್ಕೆ 20 ಲಕ್ಷ, 1961-62ಕ್ಕೆ 504 ಲಕ್ಷ, ಒಟ್ಟು 1961-62ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 640 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ಯೂನಿಟಿಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಯೂನಿಟಿಗೆ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಹಣ ಬೇಕು. ಒಟ್ಟು 24 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಹಣ ಬೇಕು.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೀ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 35,11,300 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Sri S. D. KOTHAVALA.—What about Kaali river?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I include every possible scheme we can think of to produce hydro-electric power. ತಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಇರುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ. (ನಗು). ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 5 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶರಾವತಿಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನು ವ ವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾರಾಂ ಪರ್ವತಗಳಿಂದ ಇದು ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟ ಬರಬಾರದೆಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಹೆಡ್ಡೋ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು, ಆ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ವಿದ್ಯುತ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಒಡುತ್ತಿರುವಾಗ 10 ಲಕ್ಷ ಟೆಲರೆ ಆಗುವುದು ಸಾಲದೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮಾತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಾರಾಪೇಟೆ ಪಾಜೆಕ್ ಇರುವುದನ್ನು ರೀ-ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮಾತು ತಿದ್ದಿದೆ; ಮತ್ತು ಪಿಂಪಾದಲ್ಲಿ seasonal ಸ್ಟೇಷನ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮಾತು ತಿದ್ದಿದೆ. ಕಾಳೇ ನದಿಯ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮುಗಿದು ಅಂದಾಜು ಪ್ಲಾನ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಬಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವು ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ವಿದ್ಯುತ್ ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿಕೆ ಬಂತು. ಆಕಾಶ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬೀಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಸ್ತುವೆಲ್ಲರೂ ಬಹು ಶಿಫಾರಸಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. Is this the credit we give to the Government of India for all that they have done so far. I should like to say with humility that we should urge our point but we should be grateful for all that is done by the Government of India.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—After all it is our State.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Courtesy requires.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—That is a better word.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಜರ್ಮನಿ ಭ್ರಾನ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ವಿದೇಶೀವಿಮೆಯ ದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ತಾವೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೂ ಸಹ ಹಾಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದಬರೆದು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆ terms and conditions ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಎಂಜಿನಿಯರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರ್ಮಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಲವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಾ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಣಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಈಗ ವಿದೇಶೀ ವಿಮೆಯ ದ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಲವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಮಾಡಿ, ಮಲತಾಯಿ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; discrimination ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, indifferent ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. I appeal to you that we should at least see eye to eye with the Government of India. You have got to go to the aid of under-developed areas and see there is all round development.

*Sri V. SRINIVAS SHETTY.—We do not want to go with a begging bowl.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Nobody expects you to go. Sri C. K. Rajaiah Setty said let us request the Government of India to do justice. We expect justice. On behalf of the Government of Mysore, I assure the members that we are fully confident that we will get foreign exchange in time and in the appropriate period. ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು 'ಚರೋ ದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗಂತೂ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ಬಂದದ್ದು ನೋಡಿ ಬಹಳ

ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ನಾನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾ, ನಗು, ತುಂಗಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಇಂದು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ? ಈ ಭದ್ರಾ ತುಂಗಾ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೇ? ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ go slow ಹುಕುಮ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. I am glad Sri Hanumanthaiya made reference to it. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಭಾಗ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ನುಗ್ಗು ಮುಗಿಯಿತು, ತುಂಗಾ ಮುಗಿಯಿತು, ಭದ್ರಾ ಕೆಲಸ ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ, ಸುಮಾರು 33 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಆಗಿತ್ತಿವೆ. ಈ ಮಹಾಮಹಾ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಿಡಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೇ? ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯೋಜನೆ ಸಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಕಥೆ ಇಲ್ಲ ಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆಗಬೇಕು, ಆಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈಲ್ವೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಎದುರುಬಿದ್ದು ಕೇಳುವುದಾಗಲಿ, ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಇಡೀ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆಮಾಡತಕ್ಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವೇ? ನಿಲಿಯೇ? ಸೌಜನ್ಯವೇ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. It is not so. ಪರಿಣಾಮ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಕೆಟ್ಟದಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. I do not want to comment on that. But I should like to draw the attention of the Hon'ble House that we have got to see eye to eye.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸ್ಕೂಲ್ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ದೂರ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಾರಾಯಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? I am glad that you have all realised that Government has done its best in the most appropriate manner, in an expeditious manner, most fittingly too and well in time.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cobbonpet).—The simple fact is—has the Government of India treated Mysore with preferential treatment compared to the neighbouring States?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not say that it has given preferential treatment or a treatment with discrimination. After all the Government of India, with the help of all of us, is trying to reconstruct the entire country. In doing so, one thing may be done early and another a little late. That does not mean that there is discrimination. I would like to impress on all of us that this is a most inappropriate word to be used in respect of the Government of India, having received all the help that we are getting today. We have been developing because of their help, technical, financial and otherwise. And still to say that the Government of India treats us with discrimination and that it treats us with a step-motherly attitude would not be correct and would not be appropriate.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—If the Hon'ble Minister yields...

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It all depends on the reasonableness.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದೂ, ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಕೇಳಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ನಿಂತಾಗ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಏಳಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನವರು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೀವ ಇರಬೇಕು, ಕಳೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಸ್ಯವೂ ಇರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲಾ ಸರಿಯೇ; ಆದರೆ ಅತಿಮಾಡಬಾರದು, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೂ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸಾರದವರು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸಂಸಾರದವರು

ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೂ ಮುದ್ರಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—What about the core and the non-core?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Why don't you wait? I am going to say that Sharavathi will be done. It will be a reality within as quick a time as possible. Sharavathi will go to production according to the plan prescribed and now according to the Plan devised by the end of 1962.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Then, is there any necessity for this resolution?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I have heard you all with such patience. Now can you not hear me for half-an-hour?

5 P.M.

ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಘಟ್ಟ, ಈಗ ಯೋಜನೆಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 1962ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆಬ್ಬೆರಿನೊಳಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಂಬಿಕೆ. ಇದು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ 1ನೆಯ ಜನವರಿ 1962 ಅಥವಾ ಅದರ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಲೀ ವಿನಿಮಯದ ಹಣ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಮುನೀರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ 1ನೆಯ ಜನವರಿ 1961ಕ್ಕೆ switch on ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೂ 1ನೆಯ ಜನವರಿ 1961ರಿಂದ ಆಚೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಬಹುದು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯೆಲೀ ವಿನಿಮಯದ ಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ, ಹೇಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಗತ್ಯ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಶೋಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

I would like to say, here in Mysore, we have proper leadership, we have proper guidance and everything that is proper. If anybody is not able to see it, I cannot help it. I can most certainly assure that Sharavathi will go through and we have full belief in the Government of India that they will make available the necessary foreign exchange at appropriate stages and at the proper time. We are going

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ahead with the work in all speed and we will give you power from this project by 1962.

(Many Hon'ble Members rose and the Hon'ble Speaker permitted Sri B. G. Khot to speak.)

Sri K. HANUMANTHAIYA.—On a point of order, Sir. According to rules, after the Minister has replied, there is no question of further debate on the subject either in the form of further clarification or further information. The procedure is to put the proposition to vote.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Before I close, I would like to say one word about the resolution.

Sri B. K. PUTTARAMIYA (Channapatna).—I raise a point of order, Sir.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಡೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದೋ ಅಥವಾ ಹೊಸಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದೋ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಯಿಂದ ವಿವೇಚಿಸುವುದು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂಬಕೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಂತೂ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು enabling proposition ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ; ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Sri B. G. KHOT (Sadurga).—The Hon'ble Minister has put before us with regard to this resolution a clear and perhaps a correct picture. What I say is that if during the last two or three days during which the debate

has gone on, if there is any blemish to the Government of India, that should be expunged from the proceedings, Sir.

Mr. SPEAKER.—I cannot do it off hand like this. Time is already past for doing that.

Sri S. D. KOTHAVALA.—The Hon'ble Minister has given an assurance that Sharavathi will be completed by 1961 62. After the completion of that stage, I want to know what will be the per capita consumption of electric energy in the integrating areas from ex-Bombay, ex-Hyderabad and ex-Madras States?

Sri H. M. CHANNABASAPPA. If the Hon'ble Speaker will permit me Sir, I say, it will rise. (Laughter)

Sri U. M. MADAPPA.—Whether the Government of India has agreed to allot foreign exchange required for the execution of the scheme, Sir?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I have already said that the Government of Mysore feels sure that we will have the foreign exchange.

(Sri C. K. Rajarajah Setty rose.)

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಪ್ಪ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸ್ವಾಮಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದರೆ, where is the end?

Mr. SPEAKER.—I say one more thing. After the Minister has spoken for nearly two hours on every point so clearly and lucidly, I think there should not be any demand for clarification at all. I do not like Hon'ble Members going on like this. I am sorry I do not allow any point of clarification to be raised.

The question before us is what should be done with this resolution. I want to know whether the Hon'ble Mover Sri K. Hanumanthaiya is going to press or withdraw.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I would like the House to put its seal of approval to this resolution, Sir.

Mr. SPEAKER.—I would like to know whether Sri M. C. Narasimhan is going to press his amendment, or withdraw.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I withdraw, Sir.

Mr. SPEAKER.—According to new Rules, I have to read the amendment to the House. The amendment is:—

‘For the words beginning from “to avoid” in line 4 to “industry” in line 6, substitute:

“Failing which it is feared that the economy of the State and particularly the progress in agriculture and industry will suffer serious setback and that defence industries proposed to be set up or already set up by the Government of India, such as Aero-engine Factory and the Bharat Electronics will be seriously affected, thereby jeopardising the defence of the country”.’

The Hon’ble Member wants to withdraw the amendment. Has the Member leave of the House?

The amendment was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“This Assembly resolves that the Government of India may be moved to include the Sharavathy Valley Hydro-Electric Project in the core of the Plan immediately and provide the necessary foreign exchange to avoid the impending setback on the progress of State’s economy with particular reference to Agriculture and Industry.”

The motion was adopted.

FOOD SITUATION IN THE STATE.

Motion to consider.

Sri K. F. PATIL (Minister for Agriculture and Food).—I beg to move:

“That the food situation in the State be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That the food situation in the State be taken into consideration.”

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Sri K. F. PATIL.—To have a correct picture of the State’s present food position it would be appropriate to have a background of the normal food position of the State with reference to

its population, total production of the principal foodgrains, and the total requirements on the accepted basis of 16 oz. of food per adult per day.

2. The population of the area comprising the State according to the Census of 1951 is a little over 194 lakhs. According to the geometric progression method adopted by Statisticians, the estimated mid-year population of the State in 1958 is 220.9 lakhs. The adult equivalent of the population for purposes of calculating food requirements has been worked out by the State Statistician at 168.6 lakhs and the State’s total requirements of foodgrains calculated at the rate of 16 oz. per adult per day works out to about 27.47 lakh tons. The estimated average annual production of foodgrains in the State is about 24.41 lakh tons, leaving a deficit of three lakh tons.

	<i>Extent (Acres)</i>	<i>Total probable yield (Tons)</i>
Rice	22,02,137	10,91,307
Ragi ...	20,16,400	5,97,448
Jowar	63,44,348	10,28,924
Wheat ..	7,43,930	72,146
Total ...		27,89,825

Less 12½ per cent for seeds, etc., i.e., 21,41,097.

3. While this is the overall deficit taking the principal foodgrains (*viz.*, Rice, Jola, Ragi and Wheat), into consideration the State is surplus to a small extent in ragi and jola, provided the seasonal conditions are normal, and deficit to the extent of about 4 lakh tons in rice. While every effort is being made to bridge this gap by a sustained drive for increased food production, the demand for rice is also growing partly on account of the increasing population and partly on account of the gradual change over from the coarser foodgrains to rice and wheat as a result of the increase in purchasing power and progressive urbanization of our people.

4. Government have been alive to this situation and are aware that even a small deficit is likely to be